

Ezt NEM HISZEM el!

ÁLLATOK

Penguin
Random
House

A fordítás alapja: *It Can't Be True! – Animals!*
First published in Great Britain in 2020
by Dorling Kindersley Limited, London

Copyright © Dorling Kindersley Limited, 2020
A Penguin Random House Company

Fordította © Merkl Ottó, 2020
Szerkesztette: Rapajka Gabriella

HVG Könyvek, Budapest, 2020
Kiadóvezető: Budaházy Árpád
Felelős szerkesztő: Szűcs Adrienn

www.hvgkonyvek.hu

ISBN 978-963-565-008-8

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképeseti úton vagy más módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Kiadja a HVG Kiadó Zrt., az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős kiadó: Szauer Péter

Nyomdai előkészítés: HVG Press
Felelős vezető: Tóth Péter

Nyomás: TBB, Szlovákia

A WORLD OF IDEAS:
SEE ALL THERE IS TO KNOW

www.dk.com

Ezt NEM HISZEM el!

ÁLLATOK

TARTALOM

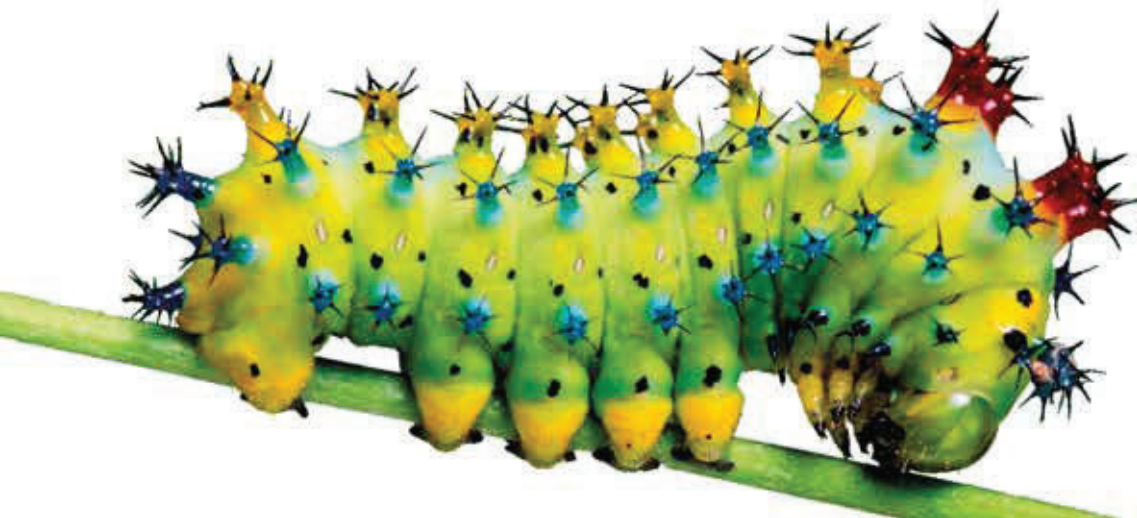
Különleges képességek

Milyen messziről érzékeli a cápa a zsákmányát?	8
Melyik hal lövi le vízzel a zsákmányát?	10
Melyik hangya robban fel?	12
Miért bűzlik a bűzösborz?	14
Könnyivás	16
Melyik madár fúrja át a fát?	18
Melyik állatnak van az emberéhez hasonló ujjlenyomata?	20
Melyik madár a legokosabb?	22
Csak a sáskák képeznek rajokat?	24
Hernyók díszes öltözetben	26
Ragadozóból zsákmány	28
Hogyan alszanak a cetek?	30
A csimpánzok felemelkedése	32
Melyik hal tud járni?	34
Milyen messzire hallatszik a farkasüvöltés?	36
Melyik emlősnek van kacsacsőre?	38
Melyik emlős tud repülni?	40
Melyik állat a lehangosabb?	42
Különleges képességek számokban	44

Hihetetlen testek

Milyen nehéz az óriásbálna?	48
Melyik polip az álcázás mestere?	50
Melyik állat a leghosszabb?	52
Ember nagyságú medúza	54
Melyik hal köt csomót magára?	56
Ragyogóan kék állatok	58
Melyik a leghosszabb kígyó?	60
Mekkora egy medve?	62
Melyik állat képes kifordítani a gyomrát?	64
Melyik rák a legnagyobb?	66
Jelmezes rákok	68
Átvert ragadozók	70
Melyik a legnehezebb hüllő?	72
Kinek van a legtöbb foga?	74
Úszás rájakkal	76
Csupasz állatok	78
Melyik madárnak van a legnagyobb csőre?	80
Melyik állatnak van a leghosszabb szarva?	82
Utazás a szitakötőn	84
Melyik állatnak van a leghosszabb nyelve?	86
Hihetetlen testek számokban	88

Erő és gyorsaság

Otthonok és búvóhelyek

Növekedés és szaporodás

Melyik madár száll a repülőgépnél is magasabbra?	92	Mekkora egy hangyaboly?	116	Melyik a világ legkisebb kutyája?	142
Állati harcok	94	Melyik állat él a legmagasabban?	118	Melyik állat lesz kisebb, ha felnőtt?	144
Jó fogás	96	Csak a madarak építenek fészket?	120	Melyik a legnagyobb étvágyú állat?	146
Melyik állat valódi túlélőbajnok?	98	Keresd a csikóhalat!	122	Mennyi nektárt isznak a kolibrik?	148
Melyik állat úszik a leggyorsabban?	100	Melyik pók dugaszolja be a járatát?	124	Melyik állatnak van a legtöbb utóda?	150
Melyik állat a legjobb vadász?	102	Pandák a vadonban	126	Békapeték tömege	152
Keringő vércse	104	Melyik a legnagyobb élőlény?	128	Melyik a legfurcsább szülőpár?	154
Milyen erős egy hangya?	106	Mélytengeri teremtmények	130	Melyik szülő adja életét a gyermekeiért?	156
Kalózsákmány	108	Rejtélyes háló	132	Sivatagi túlélő	158
Melyik a leglassabb állat?	110	Melyik állatnak van a legnagyobb lába?	134	Udvarlási szertartások	160
Erő és gyorsaság számokban	112	Miért költöznek a városba a vadon élő állatok?	136	Potyautasok	162
		Otthonok és búvóhelyek számokban	138	Melyik állat növeszt új testrészeket?	164
				Melyik állat élő kővélet?	166
				Növekedés és szaporodás számokban	168
				Fogalomtár	170
				Név- és tárgymutató	172
				Köszönetnyilvánítás	176

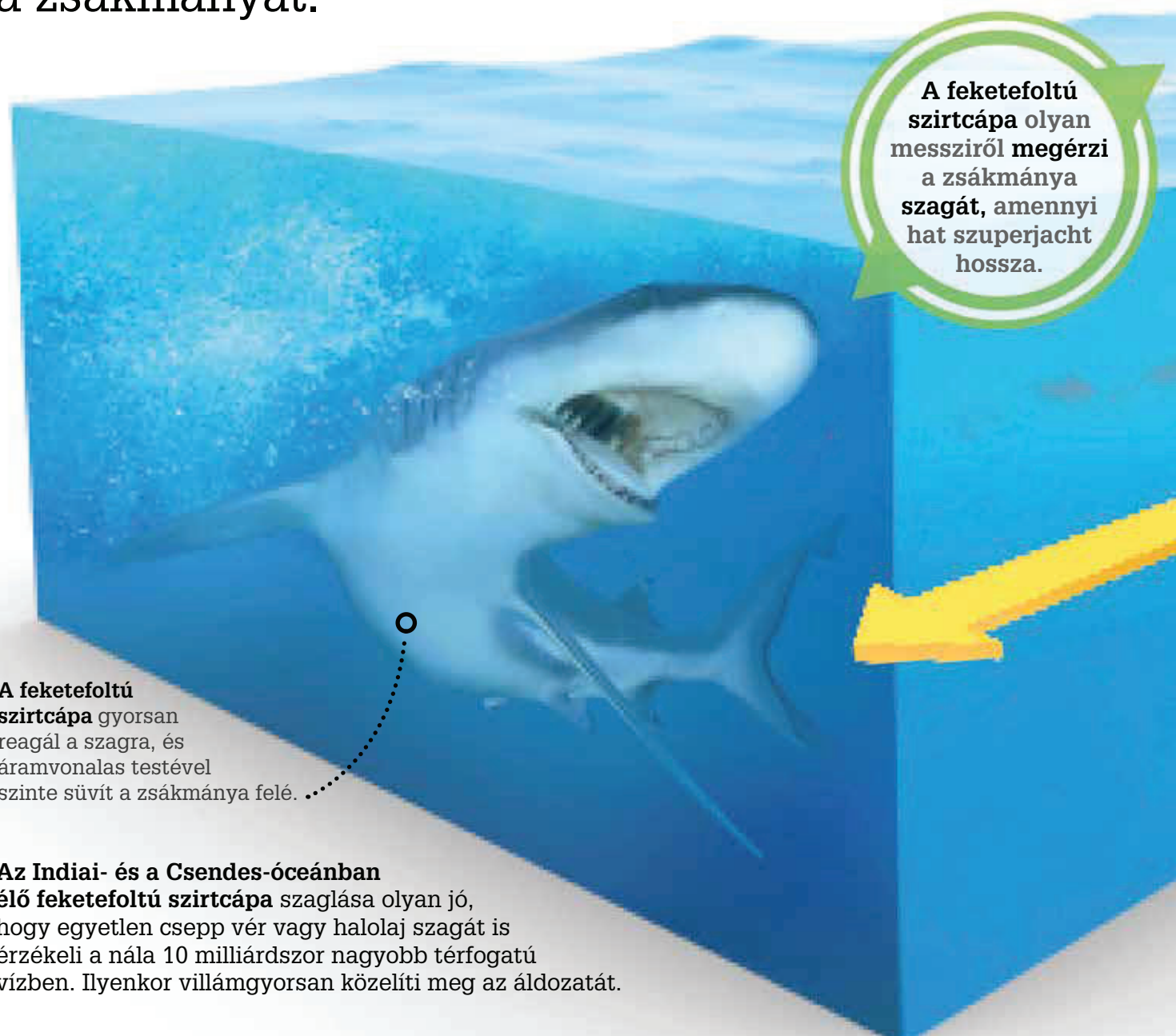
Különleges kéességek

Az állatok sokszor egészen hihetetlen képességeik segítségével vadásznak, kommunikálnak és kerülnek el a veszélyt. Az eszközkészítéstől és -használatától az elektromos jelekkel való zsákmányszerzésig a legkülönfélébb szuperérzésekkel és -képességekkel rendelkeznek.

A baziliszkusz szó szerint képes a vízben járni. Ha üldözőbe veszi egy ragadozó, a kis testű gyík széles, lapos lábfejjével végigsprintel a víz felszínén. Így akár 5 m-t is megtehet, 1,5 méter/másodperces sebességgel.

Milyen messziről érzékeli a cápa a zsákmányát?

A **feketefoltú szirtcápa** a **vadászat mestere**. Több mint **1 km-es** távolságból kiszimatolja a zsákmányát.

A feketefoltú szirtcápa olyan messziről megérzi a zsákmánya szagát, amennyi hat szuperjacht hossza.

A feketefoltú szirtcápa gyorsan reagál a szagra, és áramvonalas testével szinte süvít a zsákmánya felé.

Az Indiai- és a Csendes-óceánban élő feketefoltú szirtcápa szaglása olyan jó, hogy egyetlen csepp vér vagy halolaj szagát is érzékeli a nála 10 milliárdszor nagyobb térfogatú vízben. Ilyenkor villámgyorsan közelíti meg az áldozatát.

TÉNYEK RÖVIDEN

A lazaccápák a sokaság erejében bíznak: akár 40-en is összeállnak vadászat közben.

A fehér cápa a legnagyobb a ragadozó cápák közül. Testhossza a 6 m-t is eléri. Magányosan vadászik.

A leghosszabb szuperjacht 180 m-es.

1 km

A halott vagy sérült állatok, például ez a delfin, szagösvényt hagynak maguk után. A feketefoltú szirtcápa megeszi az ilyen állatokat, de kisebb halakra maga is vadászik.

A vércseppek hosszan sodródnak a vízben, és közben szagösvényt hoznak létre, amelynek mentén a feketefoltú szirtcápa eljut a sérült zsákmányhoz. A sebekből szivárgó vér 1 km hosszan egészen apró cseppekre hígul fel – de a cápa ezt is érzékeli.

ELEKTROMOS JELEK

A pörölcápa kiszélesedett fejének különleges érzékszervei felfogják a zsákmány által kibocsátott elektromos jeleket. Így észreveszi a tengerfenék homokja alatt rejtőző állatokat, például a tuskésrájákat is.

TÉNYEK RÖVIDEN

Bizonyos állatok éppoly ügyesen kapják el az áldozatukat, mint a gyorstüzelésű lövőhal.

Az amazóniai dzsungelben élő hosszúfarkú macska úgy csalogatja a közelébe a tamarinokat, hogy a kicsinyeik hangját utánozza.

Ugráló hermelin téli bundában

A hermelin szokellésekkel és „tánccal” hipnotizálja a nyulat. A nyúl szinte kővé dermed, és így könnyű elkapni.

A vízugár 10-szer akkora erővel csapódik a rovarnak, mint ami elég lenne a leeséséhez.

2 m

Melyik hal lövi le vízzel a zsákmányát?

A **lövőhal** a természet egyik legprecízebb **vadásza**. Halálos sebességgel és pontossággal **vízugarat fecskendez** a szájából a gyanútlan áldozatra.

A 20 cm-es lövőhal olyan magasra fecskendezi a vízugarat, hogy lesodorja vele a kiszemelt rovart a víz fölé hajló ágakról.

MAGASUGRÁS

A lövőhal közeli zsákmányra más technikával vadászik. Kiugrik a vízből, néha akár kétszer olyan magasra, mint a saját testhossza, és úgy ragadja meg a kiszemelt rovar. Magasugrásos módszere az esetek 70%-ában sikeres.

A lövőhal látása kiváló, ezért rendkívül pontosan célozza meg a zsákmányát. Miközben áldozata lefelé zuhan, a másodperc törtrésze alatt kiszámítja, hová érkezik, és máris ott van, amikor a rovar a vízbe pottyan.

A legtöbb lövőhal ezüstös testét széles, fekete sávok tarkítják. Színezetük miatt nehéz őket észrevenni, amikor a felszín közelében úsznak.

A lövőhal 2 m magasra is képes vizet fecskendezni.

Melyik hangya robban fel?

A délkelet-ázsiai **robbanóhangya** feláldozza magát, ha támad az ellenség. **Végzetes tettével a hangyabolyt védi.**

Ha támadó közelít, a robbanóhangya (*Colobopsis explodens*) darabokra szakítja magát, és testéből ragacsos pép szabadul fel. Szinte azonnal elpusztul, de ez az agresszív akció megvédi a kolóniát.

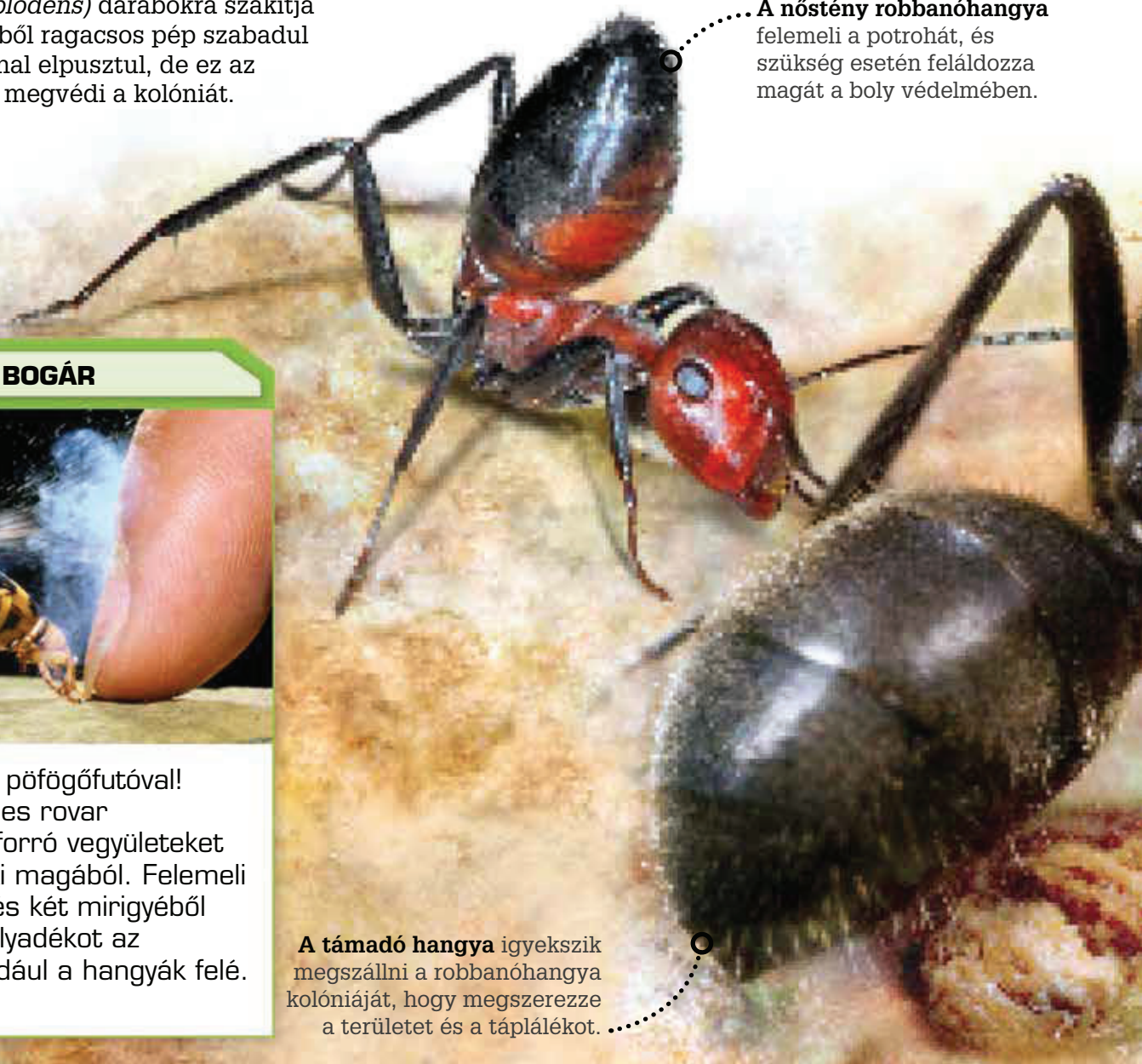
A nőstény robbanóhangya felemeli a potrohát, és szükség esetén feláldozza magát a boly védelmében.

SPRICCELŐ BOGÁR

Vigyázzunk a pöfögőfutóval! Ez a különleges rovar veszélyesen forró vegyületeket fecskendez ki magából. Felemeli a potrohát, és két mirigyéből spricceli a folyadékot az ellenség, például a hangyák felé.

A támadó hangya igyekszik megszállni a robbanóhangya kolóniáját, hogy megszerezze a területet és a táplálékot.

TÉNYEK RÖVIDEN

A robbanóhangya

csupán egy a számos rovar közül, amelyek szokatlan módon védik magukat vagy kolóniájukat.

A helikonlepke

hernyója vaskos tövisekkel és figyelmeztető színnel riasztja el a támadókat.

A **púposkabócák** hegyes tuskékre hasonlító formája nem éppen vonzó az éhes madarak számára.

Mérgező hab tör elő a korallnyakú sáska fejéből, amely távol tartja az ellenséget.

A **harcra kész robbanóhangya** összeszorítja a potrohában lévő izmokat, amitől nagy erővel kitör belőle a testében lévő folyadék.

Irritáló, sárga, ragadós folyadék borítja be a robbanóhangyát és támadóját.

A robbanóhangya ragadós pépje rátapad az ellenségre, és elriasztja.

